

B.Com. Semester - 3 (CBCS) Examination
Oct/Nov - 2022 [NEW COURSE]
English Language - 3(Foundation)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

- All questions are compulsory.
- Figures to the right indicate marks.

- Q.1 (A) Change the degree (Any Five) (05)
- Amitabh is as great as Rajesh Khanna. (comparative)
 - Porbandar is not so crowded as Ahmedabad. (comparative)
 - Gujarat is one of the richest states in India. (Positive)
 - Piya is the smartest of all girls. (Positive)
 - No other boy is so strong as Ishan in the college. (Superlative)
 - Very few fruits are as sweet as Mango. (Superlative)
 - Azadi Amrut Parv is more enthusiastic than any other events. (Positive)
- Q.1 (B-1) Select synonyms from the words given in the bracket. (Any three) (03)
- Solace – (comfort, cry, care)
 - Bleak – (hopeless, cashless, helpless)
 - Indebtedness – (gratitude, ingratitude, selfish)
 - Loyal – (faithful, royal, aristocrate)
- Q.1 (B-2) Select antonyms from the words given in the bracket. (Any two) (02)
- stale- (fresh, not fresh, refresh)
 - Polite- (rough, noble, womanish)
 - protest- (oppose, favour, ignite)
- Q.1 (C-1) Add prefixes properly (Any two) (02)
- crown – (discrown, uncrown, elcrown)
 - Fortune – (misfortune, illfortune, rare fortune)
 - sentimental – (anti-sentimental, unsentimental, insentimental)
- Q.1 (C-2) Add suffixes properly (Any three) *literary ism* (03)
- Literary – (Literature, literary, literal)
 - eat – (eatable, eating, eaten)
 - Affection – (affectionate, affectionately, affectioness)
 - credit – (creditable, crediting, credited)
- Q.1 (D) Write proper meaning of given phrasal verbs (Any five) (05)
- Bear with
 - Cary away
 - fall back
 - Get on
 - keep on
 - Look for
 - set up
- Q.2 (A) Write a letter to The College Authority to spread Voter's ID (EPIC Card) among students. (10)

OR

Write a letter to The Police Officer to control crime in your area.

Q.2 (B) **Read the given passage carefully and answer the questions that follow** (10)

Ideas and beliefs migrate with traders, soldiers and migrants. The ancient western Asia had trade relations with the people of the Indus Valley. It is evident from the discovery of Indus Valley seals in Mesopotamia at the level dating between 2300 and 2000 B.C. Some particular seals found in Crete proved to be of exactly the same material as those found in the Indus Valley. The figures of animals and birds with fish in their beaks appearing on vases found from the tombs in Sammarra (dating 4000 B.C.) are significantly similar to that painted on potteries found from tombs in Harappa.

The pipal tree was regarded as sacred both in Harappa and Elam (it may be due to the fact that this is the only plant kingdom which releases more amount of oxygen day and night, than any other plant) These instances prove that Palestine, Elam and Harappa had close trade and cultural relations. The appearance of the Swastika on vases belonging to this period proves that the symbol of Swastika was travelling from one place to other along with the normal merchandise.

Questions:

1. How many kinds of people carry ideas and beliefs to different kinds of countries?
2. The exact year of some ancient monuments at which place is mentioned in the passage?
3. What two types of relations between different parts of the world are mentioned in the passage?
4. Why does the pipal tree considered sacred in some parts of the ancient world?
5. Give a suitable title to above passage.

Q.3 (A) **Answer in one line (Any six)** (06)

1. With whom the Swallow fell in love?
2. According to the Swallow, who is the brother of Sleep?
3. Who has written I'm Hungry?
4. How many dollars Lincoln's brother wanted to borrow?
5. What does Lincoln call his brother?
6. Why did Khushwant Singh live with his grandmother?
7. How many gold medals Jesse won in the Olympic?
8. Who glared at Jesse and Luz?

Q.3 (B) **Answer in brief. (Any three)** (09)

1. What made the Swallow stay back?
2. How will Lincoln promise his step-brother?
3. How did the grandmother take care of the author?
4. What made Jesse Owens an angry athlete?
5. ~~What made Owens an angry athlete?~~

Q.4 **Write short notes. (Any two)** (15)

1. Friendship between Jesse and Luz
2. The Grandmother
3. Character of Abraham Lincoln
4. Character of Happy Prince

647510

BCM3MecC102x

Seat No : _____

B.Com. Semester - 3 (CBCS) Examination
Oct/Nov - 2022 [NEW COURSE]
Macro Economics(Core)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન.૧ નાણાનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી? નાણાના મુખ્ય અને ગૌણ કાર્યોની સમજૂતી આપો. (૨૦)
અથવા
- પ્રશ્ન.૧ નાણા પરિમાણનો સિદ્ધાંત સમજાવી, અને ફીશરનું સમીકરણ સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૨ બેંકનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી, વ્યાપારી બેંકોના પ્રણાલીકાગત અને બિનપ્રણાલીકાગત કાર્યો સમજાવો. (૨૦)
અથવા
- પ્રશ્ન.૨ મધ્યસ્થ બેંકોનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી, મધ્યસ્થ બેંકના કાર્યો સવિસ્તાર સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૩ વપરાશ વૃત્તિ એટલે શું? સરેરાશ અને સીમાંત વપરાશ વૃત્તિ વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો. (૧૫)
અથવા
- પ્રશ્ન.૩ અસરકારક માંગનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો અને અસરકારક માંગને નક્કી કરતા પરિબલો સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૪ મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતા એટલે શું? મૂડીની સીમાંત કાર્યક્ષમતાને અસર કરતા પરિબલો સમજાવો. (૧૫)
અથવા
- પ્રશ્ન.૪ પ્રો. કેઇન્સનો રોજગારીનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

ENGLISH VERSION

- Q.1 Explain the meaning of Money? Explain the main and secondary function of money. (20)
OR
- Q.1 Explain the quantity theory of money and Explain Fisher's equation
- Q.2 Explain the meaning of banks and Explain the traditional and non-traditional functions of commercial bank. (20)
OR
- Q.2 Explain the meaning of central bank, Explain function of central bank.
- Q.3 What is consumption function? Define difference between average and marginal consumption function. (15)
OR
- Q.3 Explaining the meaning of effective demand and Explain the Factors of determining effective demand.
- Q.4 What is efficiency of capital? Explain the factors affecting efficiency of capital. (15)
OR
- Q.4 Explain Pro. Keynes theory of employment.

B.Com. Semester - 3 (CBCS) Examination
Oct/Nov - 2022 [NEW COURSE]
Corporate Accounting - 1(Core)

Time: 2:30 Hours

Instructions:

- All questions are compulsory.
- Figures to the right indicate marks.

Marks: 70

પ્રશ્ન-૧ ધી. એ. ટી. લિમિટેડનું તા. 31-03-2022 ના રોજનું કાર્ય સરવેયું નીચે મુજબ હતું.

(૨૦)

વિગત	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
ઈક્વિટી શેરમૂડી		24,00,000
12% ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી		6,00,000
10% ના રીડિમેબલ ડિબેન્ચર (તા.01-04-2021 થી ઈસ્યુ કર્યાં)		6,00,000
ઉધડતો સ્ટોક	2,80,000	
ખરીદી અને વેચાણ	37,20,000	64,00,000
માલપરત	1,60,000	1,20,000
જમીન અને મકાન	16,00,000	
પ્લાન્ટ અને યંત્રો	12,00,000	
દેવાદારો અને લેણદારો	8,00,000	4,00,000
જકાત	3,60,000	
વેચાણ અને વિતરણ ખર્ચાં	80,000	
જવક માલ ગાડા ભાડું	32,000	
મજૂરી	13,60,000	
વહિવટી ખર્ચાં	3,40,000	
વાહનો	2,40,000	
માર્ગસ્થ માલ	40,000	
ડિરેક્ટર ફી	40,000	
ડિરેક્ટરની લોન		80,000
ડિબેન્ચર વ્યાજ	24,000	
રોકાણોનું વ્યાજ		32,000
સ્ટાફ પેન્શન ફંડ		32,000
રોકાણો	6,00,000	
ડિબેન્ચર વટાવ	1,60,000	
છૂટાં ઓજારો	24,000	
હૂંડિઓ	80,000	40,000
બાંધી મુદતની થાપણો		96,000
સામાન્ય અનામત		2,80,000
શેર જાતી ખાતું		40,000
રોકડ અને બેંક	1,00,000	
નફા-નુકસાન ખાતું (તા. 01-04-2021)		1,20,000
	1,12,40,000	1,12,40,000

વધારાની માહિતી:-

- કંપનીની સતવાર મૂડી નીચે પ્રમાણે છે.
30,000 ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. 100 નો અને 12% ના 6,000 પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. 100 નો
- આખર સ્ટોકની કિંમત રૂ. 5,60,000 આંકવામાં આવી હતી.
- જમીન મકાન પર 5%, પ્લાન્ટ યંત્રો પર 10% અને વાહનો પર 20% ઘસારો ગણો.
- રોકાણો પર મળવાનું બાકી વ્યાજ રૂ. 28,000 છે.
- દેવાદારો પર 5% ઘાલખાઘ અનામતની જોગવાઈ કરો.
- સામાન્ય અનામત ખાતે રૂ. 80,000 લઈ જવા.
- ડિરેક્ટરોએ ઈક્વિટી શેરમૂડી પર 10% ડિવિડન્ડની ભલામણ કરી છે.
- 10%ના રીડિમેબલ ડિબેન્ચર તા. 31-03-2028 ના રોજ પરત કરવાના છે.
2013 ના કંપનીધારા અનુસાર કંપનીના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
જમીન અને મકાન	72,00,000	ઈકિવટી શેર	1,02,00,000
પ્લાન્ટ અને મશીનરી	60,00,000	શેર જાતી ખાતું	60,000
ફર્નિચર	12,00,000	જમીનગીરી પ્રીમિયમ	1,08,000
ખરીદી	54,00,000	મૂડી અનામત	3,30,000
રોકડ અને બેંક	2,88,000	સામાન્ય અનામત	7,20,000
લાંબા ગાળાના રોકાણો	30,000	પ્રોવિડન્ટ ફંડ	4,20,000
ઘાલખાદ	90,000	10%ના ડિવિડન્ડો	12,00,000
પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો	36,000	વેચાણ	1,11,00,000
ઓફીસ ખર્ચો	4,80,000	લેણદારો	18,00,000
પગાર	3,60,000	દેવીદુંડી	1,20,000
ઓડિટ ફી	1,50,000	નફા-નુકસાન ખાતું (01-04-2021)	4,80,000
ડાયરેક્ટર ફી	9,00,000	જાહેર ધાપણો	3,60,000
ડિવિડન્ડ પરનું વ્યાજ	60,000	પરચુરણ આવક	54,000
પ્રાથમિક ખર્ચો	90,000	ઘાલખાદ અનામત	48,000
જાહેરાત ખર્ચો	96,000		
અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરો	3,00,000		
દેવાદારો	30,00,000		
લેણીદુંડી	1,80,000		
સ્ટોક (01-04-2021)	3,00,000		
પાઘડી	8,40,000		
	<u>2,70,00,000</u>		<u>2,70,00,000</u>

નીચેની માહિતી ધ્યાનમાં રાખીને કંપનીધારા 2013 ના પરિશિષ્ટ III મુજબના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

- તા. 31-03-2022 ના રોજનો આખર સ્ટોક રૂ. 4,50,000 નો હતો. જેમાંથી રૂ. 1,00,000 ની કિંમતનાં સ્ટોકનું બજાર મૂલ્ય રૂ. 1,30,000 છે, રૂ. 40,000 ના સ્ટોકનું બજાર મૂલ્ય રૂ. 20,000 છે. બાકીનાં સ્ટોકમાં રૂ. 40,000 મરામત ખર્ચની જરૂર છે.
- ફરવેરાની જોગવાઈ રૂ. 8,40,000 રાખવાની છે.
- દેવાદારો પર 10% લેખે ઘાલખાદ અને 5% લેખે ઘાલખાદ અનામતની જોગવાઈ કરવાની છે.
- જમીન-મકાન ઉપર 10% ના દરે અને અન્ય દૃશ્ય સ્થિત મિલકતો ઉપર 5%ના દરે ધસારાની જોગવાઈ કરવાની છે.
- પ્રાથમિક ખર્ચમાંથી 20% માંડિવાળો.
- ચાલુ વર્ષના નફામાંથી રૂ. 1,00,000 સામાન્ય અનામત ખાતે લઈ જવાના છે.

ધી માન્યા લિમિટેડ નું તા. 31-12-2021 ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું.

જવાબદારીઓ	રકમ રૂ.	મિલકતો	રકમ રૂ.
બહાર પાડેલી અને ભરપાઈ થયેલી શેરમૂડી- 6%ના 12,000 રિડિમેપ્લ પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. 10 નો તેવા પૂરા ભરાયેલા 30,000 ઈકિવટી શેર દરેક રૂ. 10 નો પૂરા ભરાયેલા	1,20,000	કાયમી મિલકતો	3,00,000
	3,00,000	ચાલુ મિલકતો	
		સ્ટોક	1,50,000
		દેવાદારો	60,000
		બેન્ક સિલક	1,60,000
નફા નુકસાન ખાતું	1,66,000		
લેણદારો	50,000		
સુચિત ડિવિડન્ડ	34,000		
	<u>6,70,000</u>		<u>6,70,000</u>

નાણાં પરત કરવાની શરતો અનુસાર રિડિમેબલ પ્રેફરન્સ શેર 5% ના પ્રીમિયમથી પરત કરવાનાં હતાં. નાણા પરત કરવા માટે દરેક રૂ. 10 નો તેવા 4,000 પ્રેફરન્સ શેર, શેરટીઠ રૂ. 5 ના પ્રીમિયમથી બહાર પાડેલા હતા અને તે પૂરેપૂરા ભરપાઈ થઈ ગયેલા હતા.

તા. 1 લી જાન્યુઆરી 2022 ના રોજ 6% ના 80 રિડિમેબલ પ્રેફરન્સ શેર ધરાવનાર માટે કોઈ માહિતી મળી શકી નથી તેમજ દર 40 ઈકિવટી શેરટીઠ એક ઈકિવટી શેર બોનસ શેર તરીકે જાહેર કરેલ છે.

ઉપરના વ્યવહારો નોંધવા માટે જરૂરી આમનોંધ લખો તેમજ સુધારેલું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૨ તા. 31 મી માર્ચ 2022 ના રોજનું પાસના લી. નું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

દેવાં	રકમ રૂ.	મિલકતો	રકમ રૂ.
શેરમૂડી: - 2,80,000 ઈકિવટી શેર દરેક રૂ. 10 નો	28,00,000	કાયમી મિલકતો	27,60,000
6%-ના 80,000 પ્રેફરન્સ શેર રૂ. 10 નો એક એવા	8,00,000	ચાલુ મિલકતો	12,88,000
	36,00,000		
બાહાર પાડેલ:-			
1,56,000 ઈકિવટી શેર દરેક રૂ. 10 નો પૂરા ભરપાઈ	15,60,000		
6% ના 64,000 પ્રેફરન્સ શેર રૂ. 10 નો એક એવા પૂરા ભરપાઈ	6,40,000		
નફા નુકસાન ખાતું	14,80,000		
ચાલુ જવાબદારીઓ			
લેણદારો	2,00,000		
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	1,68,000		
	40,48,000		40,48,000

તા. 1 લી એપ્રિલ 2022 ના રોજ પ્રેફરન્સ શેર શેરટીક રૂ. 2 ના પ્રીમિયમ પરત કરવાના છે. 4,800 પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડરોનો પતો મળ્યો નથી. આથી તેમને નાણાં ચૂકવી શકાયા નહિ. બાકીના પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડરોને નાણાં ચૂકવી આપ્યા. આજ દિવસે રીડીમિટલ પ્રેફરન્સ શેરના નાણાં પરત કરતા ઉભા થયેલાં મૂડી પરત અનામતમાંથી દર 12 ઈકિવટી શેરધારકને એક ઈકિવટી શેર બોનસ તરીકે આપવાનું નક્કી કર્યું.

ઉપરના વ્યવહારોની કંપનીના ચોપડામાં આમનોંધો લખી તેની અસરો આપ્યા બાદનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૩ અવિરત કં. લી. નું તા. 31-03-2022 ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું.

(૧૫)

જવાબદારીઓ	રકમ રૂ.	મિલકતો	રકમ રૂ.
10,000 ઈકિવટી શેર દરેક રૂ. 50 નો પૂર્ણ ભરપાઈ	5,00,000	પાઘડી	1,00,000
10% ના ક્યુ. પ્રેફ. શેર રૂ. 10 નો પૂર્ણ ભરપાઈ	3,00,000	પેટન્ટ્સ	1,50,000
15% ના ડિબેન્ચર્સ	2,00,000	મશીનરી	2,50,000
ડિબેન્ચરનું બાકી વ્યાજ	30,000	મકાન	3,50,000
લેણદારો	1,50,000	સ્ટોક	1,25,000
બાકી ડિરેક્ટર ફી	20,000	લોન્નીનુંડી	25,000
		બેંક સિલક	50,000
		ડિબેન્ચર વટાવ	20,000
		પ્રાથમિક ખર્ચો	30,000
		નફા-નુકસાન ખાતું	1,00,000
	12,00,000		12,00,000

અદાલતે મૂડી ઘટાડા અંગે નીચેની યોજના મંજૂર કરી.

1. ડિબેન્ચર હોલ્ડરોએ ચઢેલું વ્યાજ જતું કરવું.
2. 60% ડિરેક્ટર ફી ચૂકવેલ હતી, તે ડિરેક્ટરોએ પરત કરી અને બાકી હતી તે જતી કરી.
3. દરેક ઈકિવટી શેર રૂ. 10 નો તેવા પૂરા ભરપાઈ શેરમાં વિભાજન કરવું.
4. વિભાજન બાદ ઈકિવટી શેર રૂ. 5 થી ઘટાડવા.
5. પ્રેફરન્સ શેર, શેરટીક રૂ. 5 સુધી ઘટાડવો.
6. લેણદારો રૂ. 1,00,000 અને પેટન્ટ્સ રૂ. 50,000 ગણવા.
7. પાઘડી તેમજ અવાસ્તવિક મિલકતો માંડી વાળવી.
8. મશીનરી તેમજ મકાનની કિંમત 20% થી ઘટાડવી.
9. રૂ. 50,000 ના સ્ટોકની બજારકિંમત 50% ઓછી આંકવી

અવિરત કં. લિ. ના ચોપડે તૈયાર કરો

1. જરૂરી આમનોંધ
2. મૂડી ઘટાડાભંડોળ ખાતું
3. મૂડી ઘટાડા બાદનું પાકું સરવૈયું

અથવા

પ્રશ્ન.૩ આર્યાવત લિમિટેડની તા. 31-03-2022 ના રોજની પાકાં સરવૈયાંની બાકીઓ નીચે પ્રમાણે આપેલ છે.

મૂડી-દેવાં	રકમ રૂ.	મિલકત-લેણાં	રકમ રૂ.
શેરમૂડી :- રૂ. 100 નો એક એવા		કાયમી મિલકતો	
1,500 8% ના ક્યુમુલેટિવ પ્રેફરન્સ શેર	1,50,000	પાઘડી	15,000
રૂ. 100 નો એક એવા 2,000 ઈકિવટી શેર પૂરા ભરપાઈ	2,00,000	મકાન	1,00,000
		-ઘસારો	20,000
			80,000

અનામત અને વધારો શેર પ્રીમિયમ	50,000	સાંચા અને યંત્રો	2,00,000	
ચાલું દેવાં જોગવાઈ લેણદારો	20,000	-ધરારો	40,000	1,60,000
		પેટન્ટ		20,000
		ચાલુ મિલકતો		
		સ્ટોક		5,000
		દેવાદારો		24,200
		પરચૂરણ ખર્ચ		
		પ્રાથમિક ખર્ચ		30,000
		નફા-નુકસાન ખાતું (ઉધાર)		85,800
	4,20,000			4,20,000

મૂડી ઘટાડાની નીચે મુજબની યોજના ટ્રિબ્યુનલે મજૂર કરી.

- દરેક ઇક્વિટી શેર પર રૂ. 90 ઘટાડવા.
- દરેક પ્રેફરન્સ શેર રૂ. 90 સુધી ઘટાડવો.
- પ્રેફરન્સ શેર પર બે વર્ષનું ડિવિડન્ડ બાકી છે. તેને રૂ. 100 ના બદલામાં 5% ભરપાઈ કિંમત ગણી નવા ઇક્વિટી શેર આપવા.
- જે ખરેખર દેવું નથી તેવી જમા બાકીઓ, જે ખરેખર લેણું નથી એવી ઉધાર બાકીઓ અને અદૃશ્ય મિલકતો માંડી વાળવી.
- ઉપર મુજબ માંડી વાળતાં કાંઈ બાકી રહે તો વધારામાંથી કાયમી મિલકતોને તેની ઘટાડેલી કિંમતના પ્રમાણમાં માંડી વાળવી. ઉપરોક્ત વિગતોના આધારે જરૂરી આમનોંધ આપો અને ફેરફાર બાદનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન-૪

કમનસીબ લિ. નું તા.31-03-2022 ના રોજ સ્વૈચ્છિક વિસર્જન થયુ ત્યારે તેનું પાકું સરવૈયુ નીચે મુજબ હતું.

મૂડી-દેવાં	રકમ રૂ.	મિલકત-લેણાં	રકમ રૂ.
18,000 'A' ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. 100 નો તેવા પૂરા ભરપાઈ	18,00,000	મિલકતો	17,82,000
27,000 'B' ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. 50 નો તેવાં શેરદીક રૂ. 40 પૂરા ભરપાઈ	10,80,000	રોકડ સિલક	18,000
36,000 'C' ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. 10 નો તેવાં શેરદીક રૂ. 6 પૂરા ભરપાઈ	2,16,000	નફા-નુકસાન ખાતું	27,18,000
45,000 'D' ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. 5 નો તેવાં શેરદીક રૂ. 4 પૂરા ભરપાઈ	1,80,000		
12% ના 4,500 પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. 100 નો તેવા	4,50,000		
10% ના ડિબેન્ચર	3,60,000		
ચૂકવવાનું બાકી ડિબેન્ચર વ્યાજ	63,000		
લેણદારો	2,06,000		
દેવીહુંડી	1,00,000		
અગાઉથી મળેલા હપ્તા	63,000		
	45,18,000		45,18,000

વિસર્જન ખર્ચ રૂ. 24,750 થયો. લિક્વિડેટરને રોકડ સિવાયની મિલકતોની ઉપજેલ રકમ પર 4% લેખે રૂ. 64,800 ઉપરાંત બિનસલામત લેણદારોને વહેચેલ રકમ પર 5% અને અગાઉથી મળેલ હપ્તાની ચૂકવણી પર 5% મહેનતાણું આપવાનું છે.

- લિક્વિડેટરનું છેવટનું આવક-જવક પત્રક બનાવો.
- દરેક પ્રકારના ઇક્વિટી શેરહોલ્ડર કેટલી રકમ મેળવશે કે ચૂકવશે તેની ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવો.

અથવા

પ્રશ્ન-૪

પ્રાપ્તી લિ. તા.31-12-2022 ના રોજ સ્વૈચ્છિક ફડયામાં ગઈ. તે તારીખે ચોપડામાં નીચે મુજબની બાકીઓ હતી.

મૂડી-દેવાં	રકમ રૂ.	મિલકત-લેણાં	રકમ રૂ.
5,000 ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. 100 નો	5,00,000	જમીન-મકાન	6,00,000
10,000 પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. 100 નો	10,00,000	મશીનરી-પ્લાન્ટ	12,00,000
15,000 ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. 100 નો તેવાં શેરદીક રૂ. 60 ભરપાઈ	9,00,000	પેટન્ટ્સ	2,50,000
5% ના ગીરો ડિબેન્ચર	5,00,000	સ્ટોક	3,00,000
બાકી વ્યાજ	25,000	દેવાદારો	4,00,000
લેણદારો	7,25,000	રોકડ	2,25,000
		નફા-નુકસાન ખાતું	7,00,000
	36,50,000		36,50,000

રોકડ સિવાયની મિલકતોમાંથી ઉપજેલી કિંમતનાં 3% અને પસંદગીના લેણદારો સિવાયના બિનસલામત લેણદારોને ચૂકવેલ રકમના 2% કમિશન મેળવવા લિક્વિડેટર હક્કદાર છે. મિલકતોની કિંમત નીચે પ્રમાણે ઉપજી.

જમીન-મકાન	રૂ. 10,00,000	મશીનરી	રૂ. 8,00,000
પેટ-ટસ	રૂ. 1,60,000	સ્ટોક	રૂ. 2,50,000
દેવાદારો	રૂ. 4,50,000		

રૂ. 60,000 વિસર્જન ખર્ચ થયો છે. લેણદારોમાંથી રૂ. 75,000 ના પસંદગીના લેણદારો અને જમીન-મકાનના તારણ ઉપર લોન રૂ. 2,50,000 નો સમાવેશ થાય છે. પ્રેક્ટર-સ રિવિડન્ડ બે વર્ષનું બાકી છે. લિક્વિડેટરનું આખરનું હિસાબી પત્રક તૈયાર કરો.

ENGLISH VERSION

Q.1 Trial Balance of The A. T. Limited as on dated 31-03-2022 was as under

(20)

Particulars	Debit Rs.	Credit Rs.
Equity Share Capital		24,00,000
12 % Preference Share Capital		6,00,000
10 % Redeemable Debentures (Issue on Dt. 01-04-2021)		6,00,000
Opening Stock	2,80,000	
Purchases and Sales	37,20,000	64,00,000
Goods returned	1,60,000	1,20,000
Land and Building	16,00,000	
Plant and Machinery	12,00,000	
Debtors and Creditors	8,00,000	4,00,000
Octroi	3,60,000	
Selling and distribution expenses	80,000	
Carriage outward	32,000	
Wages	13,60,000	
Administrative expenses	3,40,000	
Vehicles	2,40,000	
Goods in transit	40,000	
Director's fees	40,000	
Loan of director		80,000
Interest on Debentures	24,000	
Interest on Investments		32,000
Staff pension fund		32,000
Investments	6,00,000	
Discount on Debentures	1,60,000	
Loose tools	24,000	
Bills	80,000	40,000
Fixed deposits		96,000
General Reserve		2,80,000
Share forfeiture Account		40,000
Cash and bank	1,00,000	
Profit and Loss Account (01-04-2021)		1,20,000
	1,12,40,000	1,12,40,000

Additional Information

- 1 Authorized Capital of the company is as under
30,000 Equity shares of Rs. 100 each and 12 % 6,000 preference share of Rs. 100 each
- 2 Closing stock is valued at Rs. 5,60,000
- 3 Depreciate Land and Building by 5 % ; Plant and Machinery by 10 % and Vehicles by 20 %
- 4 Interest receivable on Investment is Rs. 28,000
- 5 Provide bad debts reserve on debtors by 5 %
- 6 Transfer Rs. 80,000 to general reserve.
- 7 The Directors have proposed 10 % dividend on equity share capital.
- 8 10 % redeemable debentures are to be redeemed on 31-03-2028

Prepare Final Accounts of the company as per company's Act 2013

OR

Q.1 Prepare balance sheet of Spandan Ltd. As on 31-03-2022 as per Company's Act, 2013, Schedule III Part - 1 from the information given below.

Particulars	Debit Rs.	Particulars	Credit Rs.
Land - Building	72,00,000	Equity Share Capital	1,02,00,000
Plant - Machinery	60,00,000	Share forfeiture A/c	60,000
Furniture	12,00,000	Security Premium	1,08,000
Purchase	54,00,000	Capital reserve	3,30,000
Cash & Bank	2,88,000	General reserve	7,20,000
Long term investments	30,000	Provident fund	4,20,000
Bad debt	90,000	10 % debentures	12,00,000
Contribution to provident fund	36,000	Sales	1,11,00,000
Office expenses	4,80,000	Creditors	18,00,000
Salaries	3,60,000	Bills payable	1,20,000
Audit fee	1,50,000	Profit and Loss a/c (01-04-2021)	4,80,000
Director's fee	9,00,000	Public deposits	3,60,000
Interest on Debentures	60,000	Miscellaneous income	54,000
Preliminary expenses	90,000	Bad debt reserve	48,000
Advertising expenses	96,000		
Prepaid income tax	3,00,000		
Debtors	30,00,000		
Stock (01-04-2021)	3,00,000		
Bills receivable	1,80,000		
Goodwill	8,40,000		
	2,70,00,000		2,70,00,000

Prepare final accounts in according with schedule - III of companies act, 2013 considering the following information.

- Closing stock was worth Rs. 4,50,000 on dated 31-03-2022; which includes the goods worth Rs. 1,00,000 its market price is Rs. 1,30,000 ; another stock has market value Rs. 20,000 which is included in above closing stock as Rs. 40,000. Rest of the stock requires repairing charges of Rs. 40,000
- Keep taxation provision Rs. 8,40,000
- Provide 10 % bad debts on debtors and keep bad debt reserve @ 5 %
- Provide depreciation @10% on land - building and @ 5 % on other tangible fixed assets.
- Write off 20 % on preliminary expenses.
- Transfer Rs. 1,00,000 to general reserve from current year's profit.

Q.2 The balance sheet of The Many Ltd. As on 31-12-2021 was as under

Liabilities	Amt. Rs.	Assets	Amt Rs.
Issued and subscribed Share Capital: 12,000 6 % redeemable preference Shares of 10 each fully paid	1,20,000	Fixed Assets	3,00,000
30,000 Eq. shares of 10 each fully Paid	3,00,000	Current Assets:	
Profit and Loss A/c	1,66,000	Stock	1,50,000
Creditors	50,000	Debtors	60,000
Proposed dividend	34,000	Bank balance	1,60,000
	6,70,000		6,70,000

Under the terms of redemption redeemable preference shares were to be redeemed at a premium of 5 % for the purpose of redemption 4,000 5 % preference shares of Rs. 10 each were issued at a premium of Rs. 5 per share and were fully paid. On 1st January 2022, 6 % redeemable preference shares were redeemed but there is no trace out in respect of 80 preference shares. Bonus issue on the equity share for every 40 equity shares was made on that date.

Pass necessary journal entries in respect of above transactions and prepare revised balance sheet.

Q.2 Following is the balance sheet of Yarana Ltd. As on dated 31-03-2022

Liabilities	Amt. Rs.	Assets	Amt Rs.
Share Capital ; 2,80,000 equity share Of Rs. 10 each	28,00,000	Fixed Assets	27,60,000
6 % 80,000 preference shares of Rs. 10 each	8,00,000	Current Assets	12,88,000
	36,00,000		

Issued share capital - 1,56,000 eq. share each of Rs. 10 fully paid	15,60,000		
6 % 64,000 pref. shares each of Rs. 10 fully paid	6,40,000		
Profit and Loss A/c	14,80,000		
Current Liabilities			
Creditors	2,00,000		
Provident fund	1,68,000		
	40,48,000		40,48,000

The company decided on 01 April 2022 to redeem the preference shares at a premium of Rs.2. The preference share holders (except 4,800) are paid. 4,800 preference share holders are not traceable.

Capital redemption reserve is used for bonus to equity share holders. Company declared one equity share as bonus for 12 shares held.

Pass journal entries and prepare new Balance Sheet.

Balance sheet of Avirat Ltd. As on 31-03-2022 is as under

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
10,000 eq. shares of Rs. 50 each fully paid	5,00,000	Goodwill	1,00,000
10 % Cumu. Pref. share of Rs. 10 each fully paid	3,00,000	Patents	1,50,000
15 % Debentures	2,00,000	Machinery	2,50,000
Outstanding interest on debentures	30,000	Building	3,50,000
Creditors	1,50,000	Stock	1,25,000
Directors fee not paid	20,000	Bills receivable	25,000
		Bank balance	50,000
		Debenture discount	20,000
		Preliminary expense	30,000
		Profit and Loss A/c	1,00,000
	12,00,000		12,00,000

Tribunal has sanctioned following scheme for capital reduction.

- 1 Debentures holders forego their claim on outstanding Interest.
- 2 60 % Directors fee was already paid to directors. They returned that amount and forego unpaid amount.
- 3 Equity shares are sub divided into equity shares of Rs. 10 each
- 4 After sub-division equity shares are reduced to Ra. 5 per share
- 5 Preference shares are reduced to Rs. 5 per share
- 6 Creditors are reduced to Rs. 1,00,000 and value of patent is decided Rs. 50,000
- 7 Goodwill and other fictitious assets are written off
- 8 Machinery and building are reduced by 20 %
- 9 Stock worth Rs. 50,000 is reduced by 50 %

In books of Avirat Ltd. – prepare – (1) Writes necessary journal entries;
(2) Capital reduction account;
(3) Balance sheet after reconstruction
OR

Balance sheet of Aryavat Ltd. Is as under on 31-03-2022

Liabilities	Amt. Rs.	Assets	Amt. Rs.
Share capital ; 1500 8 % cumulative preference shares of Rs. 100 each	1,50,000	Fixed Assets	
		Goodwill	15,000
		Building	1,00,000
		-depreciation	20,000
		Plant & machinery	2,00,000
		-depreciation	40,000
2,000 equity shares of Rs. 100 each fully paid	2,00,000		1,60,000
Security premium	50,000	Patent	20,000
Creditors	20,000	Current Assets	
		Stock	5,000
		Debtors	24,200
		Prelim. Expenses	30,000
		Profit & loss A/c (Dr)	85,800
	4,20,000		4,20,000

Court has sanctioned scheme for capital reduction as per following terms.

- 1 Each equity share will be reduced by Rs. 90
- 2 Each preference share will be reduced to Rs. 90
- 3 In lieu of two year's arrear of preference dividend, equity shares will be given for the amount Rs.100 calculated at 5 % of the dividend amount.
- 4 Security premium A/c and fictitious Assets A/c are written off.
- 5 Any balance remaining in capital reduction fund A/c will be utilized to reduce fixed assets in proportion of book value.

Pass journal entries and prepare balance sheet after implementation of scheme.

Q.4 Kamnasib Ltd. Went into voluntary liquidation on 31-03-2022. Following was the balance sheet on that date.

Liabilities	Amt.Rs.	Assets	Amt.Rs.
18000 'A' type of eq. share of 100 Rs. Each fully paid	18,00,000	Assets	17,82,000
27000 'B' type of eq. share of 50 Rs. Rs. 40 paid up per share	10,80,000	Cash balance	18,000
36000 'C' type of eq. share of 10 Rs. Rs. 6 paid up per share	2,16,000	Profit and Loss a/c	27,18,000
45000 'D' type of eq. share of 5 Rs. Rs. 4 paid up per share	1,80,000		
12 % 4500 preference shares of Rs. 100 each	4,50,000		
10 % debentures	3,60,000		
Outstanding Interest on debentures	63,000		
Creditors	2,06,000		
Bill payable	1,00,000		
Call rec. in advance	63,000		
	45,18,000		45,18,000

Liquidation expenses amounted to Rs. 24,750. Liquidator is to be given Rs. 64,800 as remuneration at 4 % on the amount realized by him from the assets other than cash on hand ; in addition at 5 % of the amount paid to unsecured creditors and at 5 % on the amount paid for calls in advance.

- Prepare : (1) liquidator's final statement of receipts and payments and
 (2) Show as a part of your answer, your working about the amount returned to or collected from each type of equity share holders.

OR

Q.4 Prapti Ltd. Went into Voluntary liquidation on 31-12-2022. Following was the balance sheet on that date.

Liabilities	Amt.Rs.	Assets	Amt.Rs.
5000 eq. shares of Rs. 10	5,00,000	Land and building	6,00,000
10000 6 % pref. share of Rs. 100 each fully paid	10,00,000	Machinery and Plants	12,00,000
15000 eq. shares of Rs. 100 each Rs. 60 paid	9,00,000	Patents	2,50,000
5 % mortgaged Debentures	5,00,000	Stock	3,00,000
Outstanding Interest	25,000	Debtors	2,25,000
Creditors	7,25,000	Cash	1,50,000
		Profit and Loss A/c	7,00,000
	36,50,000		36,50,000

The liquidators is entitled to a commission of 3 % on all assets realized except cash and 2 % on amount distributed to unsecured creditors. Other than preferential creditors, the assets realized as follows.

Land and building – Rs. 10,00,000 ; Machinery – plant – Rs. 8,00,000 ;
 patents – Rs. 1,60,000 ; stock – Rs. 2,50,000 ;
 Debtors – Rs. 4,50,000

The expenses of liquidation amounted Rs. 60,000. Creditors include preferential creditors Rs. 75,000 and a loan for Rs. 2, 50,000 secured by a mortgage on land and buildings.

The preference dividends were in arrears for two years. Prepare the liquidator's final statements of accounts.

B.Com. Semester - 3 (CBCS) Examination

Oct/Nov - 2022 [NEW COURSE]

Cost Accounting - 1(Core)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

- All questions are compulsory.
- Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ જશ લિમિટેડ એક વસ્તુનું ઉત્પાદન ત્રણ પ્રક્રિયા X, Y અને Z માંથી પસાર થાય છે. તેની વર્ષ 2022 ના (૨૦) ખર્ચ માટેની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે.

વિગત	પ્રક્રિયા X	પ્રક્રિયા Y	પ્રક્રિયા Z
કાચો માલ (1000 ટન) Rs.	2,00,000	----	----
ઉત્પાદક મજૂરી Rs.	40,000	28,000	7,000
કારખાના ખર્ચ Rs.	32,500	12,800	3,710
વજનમાં ઘટ	5%	10%	20%
ભંગાર ટનમાં	50	30	51
ભંગારની ટન દીઠ ઉપજ Rs.	50	50	50
ટન દીઠ વેચાણ કિંમત Rs.	350	500	800

વહીવટી ખર્ચ રૂ. 17,500, વેચાણ ખર્ચ રૂ. 10,000 તેમજ ઊછીની મૂડી પર વ્યાજ રૂ. 4,000 છે.

પ્રક્રિયા X નો 2/3 ઉત્પાદિત માલ Y પ્રક્રિયામાં જાય છે અને પ્રક્રિયા Y નો 1/2 ઉત્પાદિત માલ પ્રક્રિયા Z માં જાય છે. બાકીનો માલ બરોબર વેચી દેવામાં આવે છે.

ઉપરની વિગતો પરથી ત્રણેય પ્રક્રિયાના ખાતા તૈયાર કરો અને એકંદર ચોખ્ખા નફાની રકમ શોધી કાઢો.

અથવા

૧. એક વસ્તુ બે જુદી જુદી પ્રક્રિયા A અને પ્રક્રિયા B માંથી પસાર થાય છે. અને પછી તેને તૈયાર માલના સ્ટોક ખાતે લઈ જવામાં આવે છે. પ્રક્રિયા A નું ઉત્પાદન પ્રક્રિયા B ખાતે જાય છે અને પ્રક્રિયા B નું ઉત્પાદન તૈયાર માલના સ્ટોક ખાતે જાય છે. 31/03/2022 ના રોજ પૂરા થતા માસ દરમિયાન પ્રક્રિયા A માં માલસામાનના 1,000 એકમો એકમ દીઠ રૂ. 20 લેખે દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા અને અન્ય જરૂરી માહિતી નીચે મુજબ છે.

વિગત	પ્રક્રિયા A	પ્રક્રિયા B
પરચુરણ માલસામગ્રી Rs.	1,100	2,650
પ્રત્યક્ષ મજૂરી Rs	10,000	11,000
ઉત્પાદન ખર્ચ Rs.	7,000	7,500
ખરેખર ઉત્પાદન	એકમો 900	એકમો 830
સામાન્ય બગાડ (દાખલ કરેલ એકમોના)	5%	10%
બગાડની વેચાણ કિંમત Rs.	2	5

ઉપરની માહિતી પરથી પ્રક્રિયાના ખાતા તૈયાર કરો અને દરેક પ્રક્રિયા દીઠ પડતર કિંમત શોધી કાઢો તદ્દપરાંત અસામાન્ય બગાડ કે વધારા અંગેના ખાતા પણ તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૨ જીનેશ એન્જિનિયરિંગ કંપનીના તા.૩૧/૦૩/૨૦૨૨ ના રોજ પૂરો થતા વર્ષ અંગે નીચે મુજબની માહિતી આપેલી છે. (૨૦)

વિગત	ઉત્પાદન વિભાગ			સેવા વિભાગ	
	M	N	O	P	Q
પ્રત્યક્ષ માલ સામાન Rs.૬/૭	15000	30,000	30,000	22,500	22,500
પ્રત્યક્ષ વેતન Rs. ૪	30,000	45000	60,000	15000	30,000
કર્મચારી સંખ્યા ૫	150	225	225	75	75
પાવર (કિલો વોટ) ૩	6000	4500	3000	1500	1500
મિલકત ની કિંમત Rs.૬, ૪	60,000	40,000	30,000	10,000	10,000
વીજળી પોઇન્ટ ૮	10	16	4	6	4
વિસ્તાર (ચો.મી.) ૬	1,500	2,500	500	500	500

ઉપરોક્ત સમય દરમિયાન થયેલા ખર્ચા

વિગત	Rs.	વિગત	Rs.
૧ પાવર	1,100	૫ ઘસારો	30,000
૨ વીજળી	200	૬ રિપેર	6,000
૩ સ્ટોર્સ શિરોપરિ ખર્ચ	800	૭ સામાન્ય શિરોપરી ખર્ચ	12,000
૪ કર્મચારી કલ્યાણકારી યોજના :	3,000	૮ ભાડું અને વેરા	550

સેવા વિભાગ Q ના ખર્ચા પ્રત્યક્ષ વેતનને આધારે તથા સેવા વિભાગ P ના ખર્ચા ઉત્પાદન વિભાગોમાં 5:3:2 ના પ્રમાણ મુજબ વહેંચવાના છે. દરેક ઉત્પાદનના વિભાગ માટે પ્રત્યક્ષ વેતનને આધારે વસૂલાતનો દર શોધો.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ જુનાગઢ લિ. ચોપડામાંથી ઓગસ્ટ 2022 ની નીચેની વિગતો મળે છે.

વિગત	ઉત્પાદન વિભાગ		સેવા વિભાગ		
	A	B	C	D	E
પરોક્ષ માલ સામાન Rs.	560	280	340	700	320
પરોક્ષ મજૂરી Rs.	648	624	592	380	436
મિલકતની કિંમત Rs.	16000	8000	14 000	10,000	12,000
કામદારોની સંખ્યા	150	100	75	100	125
રોકીલ જગ્યા (ચો. મિ.)	400	200	100	200	100
કિલો વોટ કલાકો	8,000	6,000	2,000	2,000	2,000
પ્રત્યક્ષ કામદાર કલાકો	5,000	5,000			
માંગણી પત્રક ની સંખ્યા	1,000	300			

ઘસારો મિલકતની કિંમત પર 12% લેખે વાર્ષિક ગણવામાં આવે છે.

વિગત	રકમ Rs.	વિગત	રકમ Rs.
પાવર વીજળી	6,000	સુપરવિઝન	4,400
ભાડું કરવેરા	1,000	મિલકતોનો વીમો	120

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી ઉત્પાદન વિભાગ માટે પરોક્ષ ખર્ચની વસૂલાતનો દર શોધો. C, D અને E સેવા વિભાગ અનુક્રમે ઓજાર, મરામત અને સંગ્રહ વિભાગો છે.

પ્રશ્ન.૩ ઓગસ્ટ ૨૦૨૨ ની નીચેની માહિતી પરથી કામદારો A ,B અને C ના વેતનની ગણતરી કરો.

(૧૫)

(1) કામદાર દીઠ માસિક પ્રમાણ ઉત્પાદન 1000 એકમ.

(2) મહિના દરમિયાન ખરેખર ઉત્પાદન :

A. 800 એકમ

B. 700 એકમ

C. 900 એકમ

(3) વેતન દર ખરેખર ઉત્પાદન પર એકમ દીઠ રૂ. 2

(4) મોંઘવારી લઘ્યું : વેતનના 50%

(5) ઘરભાડા લઘ્યું : વેતન અને મોંઘવારી લઘ્યાના 10%

(6) બોનસ: પ્રમાણ ઉત્પાદનના 75% થી વધારાના ઉત્પાદન કરેલ એકમોના દર એક ટકાદીઠ રૂ.20 લેખે

અથવા

પ્રશ્ન.૩ એક ફેક્ટરીમાં A,B અને C ત્રણ કામદારો છે. એક જોબ તૈયાર કરવાનો પ્રમાણ સમય 100 કલાક આપેલ છે. એક કલાકનો વેતન દર રૂ. 60 છે. A તે કામ પૂરું કરવામાં 60 કલાક લે છે. B ને તે કામ પૂરું કરતા 80 કલાક લાગે છે. જ્યારે C ને 100 કલાક લાગે છે.

નીચેની પદ્ધતિ મુજબ દરેકને શું વેતન મળશે?

1. કાર્ય વેતન પ્રથા 2. હેલ્સી વેતન પ્રથા 3. રોવેન વેતન પ્રથા.

60 3-

60 3

પ્રશ્ન.૪ મુશી લિ. માલસામાનની ખરીદી અને નિકાલ નીચે દર્શાવ્યા મુજબ કરેલ છે.

(૧૫)

ઓગસ્ટ 2022	વિગત	એકમો	એકમ દીઠ ભાવ Rs.
1	ખરીદી	180	4
5	ખરીદી	360	6
12	નિકાલ	300	--
14	ખરીદી	420	6
20	નિકાલ	480	--
25	ખરીદી	180	8
29	નિકાલ	060	--

તારીખ ૩૧ મી ઓગસ્ટ ૨૦૨૨ ના રોજ માલ સામાન નો આખરનો જથ્થો નક્કી કરો, જેમાં તા.12/08/2022 ના રોજ અને તા.20/08/2022 ના રોજની જાવક ની કિંમત નક્કી કરવા માટે અનુક્રમે "લીફો" અને "ફીફો" પદ્ધતિ અપનાવાય છે. જ્યારે 25/08/2022 ના રોજથી જાવક ના મૂલ્યાંકન માટે ભારિત સરેરાશ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવાનું નક્કી કરવામાં આવ્યું છે તો ઉપરની વિગતો પરથી માલ સામાન ના સ્ટોકનું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૪ હાર્દિક કં.લિ. એક પેદાશોનું ઉત્પાદન કરે છે. વર્ષ 2022 માટે નીચેની વિગતો એકત્રિત કરવામાં આવી છે.

- માસિક વપરાશ 750 એકમો
- અઠવાડિક ઓછામાં ઓછો વપરાશ 200 એકમો.
- દરેક વરદી મુકવાનો ખર્ચ રૂ. 300
- અઠવાડિક સરેરાશ વપરાશ 300 એકમો
- એકમ દીઠ વાર્ષિક વહન ખર્ચ રૂ. 15
- વરદી સમય 2 થી 6 અઠવાડિયા

ઉપરની માહિતી પરથી ગણતરી કરો.

1. આર્થિક વરદી જથ્થો
2. વર્ષમાં મુકવાના ઓર્ડરની સંખ્યા.
3. પુનઃ વરદી સપાટી.
4. મહત્તમ સપાટી
5. નિમ્નતમ સપાટી
6. સલામતી જથ્થો
7. સરેરાશ સ્ટોક (આર્થિક વર્દી જથ્થાના આધારે)

ENGLISH VERSION

Q.1 The Jush Ltd. A product passes throughout three processes respectively X, Y and Z and the expenses of the process were as under during the year 2022. (20)

Particular	Process X	Process Y	Process Z
Raw materials used (1000 tons) Rs.	2,00,000	----	----
Manufacturing wages Rs.	40,000	28,000	7,000
Manufacturing expenses Rs.	32,500	12,800	3,710
Weight lost	5%	10%	20%
Scrap in tons	50	30	51
Scrap sold per tons Rs.	50	50	50
Selling price per tons Rs.	350	500	800

Management expenses were Rs. 17,500, selling expenses Rs. 10,000 and interest on borrowed capital Rs. 4000. 2/3 part of the output of process X and 1/2 part of the output of process Y are passed on to next process and the balance output are sold out.

Prepare all three process accounts from the above details and find out the total net profit amount.

OR

Q.1 A product passes throughout to distinct process A and B and thereafter. It is transferred to finish stock. The output of process A passes to B and that of B to finished stock. During the month ending on 31/03/2022, 1000 units of raw materials valued at Rs 20 per unit were issued to process-

Particulars	Process- A	Process- B
Other direct materials Rs.	1,100	2,650
Direct wages Rs.	10,000	11,000
Manufacturing expenses Rs.	7,000	7,500
Actual output	Units 900	Unit 830
Normal wastage (percentage of input)	5%	10%
Sales value of wastage (per unit) Rs.	2	5

from the above information you are required to prepare process accounts and find out the cost per unit of each process. Also give the abnormal wastage or abnormal gain accounts.

Q.2 Jinesh engineering com. The following particular have been extracted for the year ended 31st March 2022. (20)

Particular	Production Department			Service Department	
	M	N	O	P	Q
Direct material Rs.	15000	30,000	30,000	22,500	22,500
direct wages Rs.	30,000	45000	60,000	15000	30,000
No. of employee	150	225	225	75	75
Electricity (kWh)	6000	4500	3000	1500	1500
Value of assets Rs.	60,000	40,000	30,000	10,000	10,000
Light point	10	16	4	6	4
Area (Sq.m.)	1,500	2,500	500	500	500

The expenses for the period were:

Particular	Rs.	Particular	Rs.
Power	1,100	Depreciation	30,000
Lighting	200	Repair	6,000
Stores overhead cost	800	General overheads	12,000
Staff welfare	3,000	Rent and taxes	550

Apportion the expenses of department "Q" according to direct wages and those of department "P" in the ratio of 5:3:2 to the production departments. Compute the departmental overhead rate of each of the production department assuming that overheads are recovered as a percentage of direct wages.

OR

Q.2 following details from the books of Junagadh Ltd. Are available for August 2022.

Particular	Production department		Service department		
	A	B	C	D	E
indirect material Rs.	560	280	340	700	320
Indirect labour Rs.	648	624	592	380	436
Value of assets Rs.	16000	8000	14 000	10,000	12,000
No. Of workers	150	100	75	100	125
Space occupied (Sq. m.)	400	200	100	200	100
Kilo watt hours	8,000	6,000	2,000	2,000	2,000
Direct labour hours	5,000	5,000			
No. Of material requisition	1,000	300			

Depreciation is charged at 12% p.a. on value of assets.

Particulars	Amount Rs.	Particulars	Amount Rs.
Power electricity	6,000	Supervision	4,400
Rent and Taxes	1,000	Assets of insurance	120

From the above given details, find out absorption rate of overheads for production department. C,D and E of service department are respectively tools, repairs and storage departments.

Q.3 from the following information calculate the remuneration of worker A, B and C for August 2022. (15)

- (1) Standard production for month per worker: 1,000 units
- (2) Actual production during the months:
A - 800 units B - 700 units C - 900 units
- (3) Wage rate per unit production Rs. 2
- (4) Dearness allowance: 50% of wages.
- (5) House rent allowance: 10% of wages plus dearness allowance.
- (6) Bonus: At the rate of Rs. 20 for each percentage of unit produced in excess of 75% of standard production.

OR

Q.3 A, B and C three labours in factory. Their standard time for a job is 100 hours. wage rate per hours is Rs. 60 to finish the job A, takes 60 hour Y, takes 80 hours and C takes 100 hours.

What wages will have to be paid to each one in the following methods.

1. Piece wage system.
2. Halsey plan system
3. Rowan plan system.

Q.4 The following are the transaction of Khushi Ltd for receipt and issues of an item of material. (15)

Aug. 2022	Particulars	Units	Price per unit Rs.
1	Purchases	180	4
5	Purchase	360	6
12	Issues	300	--
14	Purchases	420	6
20	Issues	480	--
25	Purchases	180	8
29	Issues	060	--

The issue on 12/08/2022 and 20/08/2022 are priced on LIFO and FIFO basis respectively. It was decided to price the issues of 25/08/ 2022 on weightage average method. prepare stock register for material on 31st Aug. 2022.

OR

Q.4 Hardik Ltd. Manufacturers a product and the following information are collected from the year 2022

- Monthly Usage 750 units.
- Cost of placing an order Rs 300.
- Annual caring cost for unit Rs.15.
- Minimum uses 200 units for week.
- Average uses 300 units per week.
- Re-order period 2 to 6 weeks.

Calculate

1. Economic order quantity
2. Number of orders to be placed in a year.
3. Re-order level.
4. Maximum level
5. Minimum level
6. Safety stock.
7. Average stock level (on the babies of economic order quantity).

B.Com. Semester - 3 (CBCS) Examination

Oct/Nov - 2022 [NEW COURSE]

Income Tax Law and Practice - 1(Core)

Time: 2:30 Hours

Instructions:

- All questions are compulsory.
- Figures to the right indicate marks.

Marks: 70

18.1 નીચે શ્રી વિરમ પંડ્યાના વ્યવસાયનો નફો અને નુકસાનનો હિસાબ છે.

(20)

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
શરૂ સ્ટોક	27,000	વેચાણ	22,62,750
ખરીદી	20,22,250	આખર સ્ટોક	54,000
પગાર અને વેતન	43,750	શેર ડિવિડન્ડ	40,000
ભાડું	32,750		
કમિશન	5,375		
ઘરગથ્થુ ખર્ચ	25,000		
આવકવેરા	9,025		
જાહેરાત	1,250		
પોસ્ટેજ અને ટેલિગ્રામ	1,000		
મૂડી પર વ્યાજ	21,000		
દેવા માટે અનામત	850		
ફર્નિચર પર ઘસારો	4,500		
નેટ પ્રોફિટ	1,62,500		
	23,56,750		23,56,750

1064500
1323000

વધારાની માહિતી :

- ક્લોઝિંગ સ્ટોક અને ઓપનિંગ સ્ટોકનું મૂલ્ય કિંમત કરતાં 10% નીચું છે
- આવકવેરાની જોગવાઈ મુજબ ફર્નિચર પર ઘસારો રૂ. 4,300 છે
- વેચાણની રકમમાં રૂ. 10,350 વ્યક્તિગત ઉપયોગ માટે ઉપાડેલા માલના મૂલ્યનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. આ માલ રૂ. 4,350 ની કિંમતે ખરીદવામાં આવ્યો હતો. અને ઉપાડની તારીખે બજાર કિંમત રૂ. 6,700 રાખવામાં આવી છે
- હાઉસ હોલ્ડ ખર્ચમાં રૂ.7000 ના પબ્લિક પ્રોવિડન્ટ ફંડ યોગદાનનો સમાવેશ થાય છે.

વર્તમાન આકારણી વર્ષ માટે કરપાત્ર વ્યવસાય આવક દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

19 નીચે મુજબ 31-03-2022 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે શ્રી શ્યામના નફા-નુકસાનનો હિસાબ છે.

A.Y. 2022-23 માટે કરપાત્ર વ્યવસાય આવકની ગણતરી કરો.

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
શરૂ સ્ટોક	9,68,000	વેચાણ	48,00,000
ખરીદી	24,00,000	આખર સ્ટોક	12,60,000
પગાર	7,20,000	ઘાલખાધ પરત	20,000
યંત્ર પર ઘસારો	1,20,000	સરકારી જામીનગીરી પર વ્યાજ	12,000
મૂડી પર વ્યાજ	20,000		

આવકવેરા	1,36,000		
ધાલખાધ અનામત	10,000		
જાહેરાત	22,000		
દાન	18,000		
મોટર કાર ખર્ચ	18,000		
મુસાફરી ખર્ચ	20,000		
ચોખ્ખો નફો	16,40,000		
	60,92,000		60,92,000

વધારાની માહિતી:

1. ઓપનિંગ સ્ટોકનું મૂલ્ય કિંમત કરતાં 10% વધુ છે અને બંધ સ્ટોકનું મૂલ્ય કિંમત કરતાં 5% વધુ છે.
2. 40% વસૂલાત ખરાબ દેવા ભૂતકાળમાં નામંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા.
3. મશીનરી પર મંજૂર ઘસારો રૂ. 1,40,000 છે.
4. મુસાફરી ખર્ચમાં રૂ. 12,000 કુટુંબ યાત્રા માટે અને રૂ. 8,000 બિઝનેસ પ્રમોશન ટુરનો સમાવેશ થાય છે.
5. મોટરકારનો ઉપયોગ ઓફિસ અને અંગત હેતુ માટે સમાનરૂપે થાય છે
6. અન્ય વ્યવસાયિક આવક રૂ. 50,000 ના નફા-નુકશાન ખાતામાં નોંધાયેલ નથી.

પ્રશ્ન.૨ શ્રી કલ્પેશ પંડ્યા મુંબઈની એક કંપનીના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર છે. નાણાકીય વર્ષ 2021-22 ની નીચેની વિગતોમાંથી આકારણી વર્ષ 2022-23ના તેના કરપાત્ર પગારની ગણતરી કરો.

1. મૂળભૂત પગાર રૂ. 7,00,000
2. મોંઘવારી ભથ્થું (નિવૃત્તિ લાભો માટે ગણવામાં આવે છે) મૂળભૂત પગારના 20%
3. કમિશન રૂ. 2,500 p.m.
4. બોનસ રૂ. 20,000
5. હેલ્પર ભથ્થું (સંપૂર્ણ રીતે વપરાયેલ) રૂ. 24,000
6. શહેરનું વળતર ભથ્થું રૂ. 20,000
7. મકાન ભાડું ભથ્થું (અધિનિયમ. ભાડું ચૂકવવામાં આવે છે રૂ. 14,000 પ્રતિ માસ) રૂ. 1,68,000 p.a.
8. એમ્પ્લોયર દ્વારા હાઉસ નોકરનો પગાર રૂ. 28,800
9. કંપની દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલ ગેસ, પાણી અને વીજળીના શુલ્ક (વ્યક્તિગત ઉપયોગ માટે) રૂ. 12,500
10. કન્સેશનલ લંચની સુવિધા ઓફિસના સમય દરમિયાન પૂરી પાડવામાં આવે છે (300 દિવસ માટે ડીશ દીઠ રૂ. 100નો ખર્ચ કંપની દ્વારા વહન કરવામાં આવે છે) રૂ.ની ટોકન રકમ. તેના પગારમાંથી રૂ. 30 રૂપિયા પ્રતિ ડીશ કાપવામાં આવે છે.
11. એમ્પ્લોયરે કાર (ડ્રાઈવર સાથે) પૂરી પાડી છે જાળવણીના તમામ ખર્ચ કર્મચારી દ્વારા ઉઠાવવામાં આવે છે. કારનો ઉપયોગ ઓફિસ અને ખાનગી હેતુ માટે થાય છે અને તેમાં 1.4 lts CC એન્જિન છે.
12. માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં કંપનીનું યોગદાન રૂ. 1,20,000. તેમનું યોગદાન રૂ. RPF A/c થી રૂ. 84,000 છે.
13. RPF A/c માં 10.5% વ્યાજ જમા રૂ. 46,200 છે.
14. કર્મચારી દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલ વ્યવસાયિક કર રૂ. 200 માસિક

અથવા

પ્રશ્ન.૨ શ્રી ધવલ મુંબઈ સ્થિત કંપનીમાં ઈજનેર તરીકે કામ કરે છે, તેમની પાછલા વર્ષની વેતનની આવક સંબંધિત નીચેની માહિતી આપે છે.

1. મૂળ પગાર રૂ. 50,000 p.m.
2. મોંઘવારી ભથ્થું રૂ. 25,000 p.m. (40% પગારનો ભાગ બનાવે છે)

3. બે બાળકો માટે બાળકોનું શિક્ષણ લથ્થું રૂ. 400 p.m.
4. પરિવહન લથ્થું રૂ. 1,500 p.m.
5. મનોરંજન લથ્થું રૂ. 1,000 p.m.
6. બોનસ રૂ. 45,000 છે
7. મેડિકલ બિલની ભરપાઈ રૂ. 24,000ની ખાનગી હોસ્પિટલમાં સારવાર લીધી હતી.
8. એમ્પ્લોયરે તેને મુંબઈમાં કિમતી ફર્નિચર સાથે ભાડા વિનાનું મકાન આપ્યું છે. 3,00,000
9. તે RPF A/c.માં રૂ. 10,000 p.m. યોગદાન આપે છે જેમાં કંપની પણ સમાન રકમનું યોગદાન આપે છે.
10. વર્ષ દરમિયાન પ્રોવિડન્ટ ફંડ ખાતામાં વ્યાજ 12% p.a. જેટલી રકમ રૂ. 36,000 છે
11. તેણે વ્યાવસાયિક કર ચૂકવ્યો છે રૂ. 200 p.m. અને ગ્રાહકોના મનોરંજન માટેનો ખર્ચ પણ રૂ. 5,000 છે

તેના કરપાત્ર પગારની ગણતરી કરો.

પ્રશ્ન.3 શ્રી દિવ્યા રાજની માલિકીની હાઉસ પ્રોપર્ટીઝ વિશેની નીચેની માહિતી પરથી તમારે A.Y. 2018-19 માટે હાઉસ (૧૫) પ્રોપર્ટીની આવકના હેડ હેઠળ તેમની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો.

વિગત	મકાન-1	મકાન-2	મકાન-3
ઉપયોગ	Let out Resi.	Let out for Business	Self- occupied
મ્યુનિસિપલ મૂલ્ય p.a.	4,00,000	2,10,000	6,00,000
Standard Rent p.a.	4,10,000	1,95,000	5,16,000
વાસ્તવિક ભાડું માસિક	30,000	25,000	---
વાજબી ભાડું p.a.	4,20,000	2,25,000	6,50,000
ખાલી મકાનનો સમયગાળો	1 મહિનો	---	---
દિવ્યા રાજ દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલ મ્યુનિસિપલ ટેક્સ	22,000	18,000	25,000
બાંધકામ માટે લીધેલી લોન પરનું વ્યાજ P.Y માટે. 2017-18 (UNPAID)	10,000	30,000	35,000
મૂડીકૃત વ્યાજ (કુલ)	1,00,000	1,50,000	---
બાંધકામ પૂર્ણ થવાનું વર્ષ	2018-19	2008-09	2008-09

અથવા

પ્રશ્ન.3 શ્રી. રમેશ કોલગેટ લિમિટેડમાં કોસ્ટ એકાઉન્ટન્ટ છે. મુંબઈમાં તેની પાસે બે મકાનો છે, જેમાંથી એક એમ્પ્લોયર કંપનીને આપવામાં આવ્યું છે. શ્રી રમેશની કરપાત્ર આવક નક્કી કરો. રમેશ માટે વર્તમાન A.Y. મિલકતની આવક સંબંધિત નીચેની માહિતી ધ્યાનમાં લીધી છે:

વિગત	અમન રૂ.	ચમન રૂ.
વાજબી ભાડું	60,000	1,82,000
વાસ્તવિક ભાડું	63,000	1,84,000
મ્યુનિસિપલ વેલ્યુએશન	61,000	1,85,000
મ્યુનિસિપલ ટેક્સ ચૂકવ્યો	14,000	40,000
સમારકામ	3,500	7,700
મકાન પર વીમા પ્રીમિયમ	3,000	33,000
જમીન મહેસૂલ	7,500	24,000
ગ્રાઉન્ડ ભાડું	4,000	7,800
મૂડી પર વ્યાજ/ અમન પર ઉછીની	18,000	---

લીઘલ ગીરો લીન [લંડોન ચમનના બાંધકામ માટે વપરાય છે]		
ઉપયોગ	કોલગેટ લિ. Let out	બિઝનેસ માટે મહેશને Let out

પ્રશ્ન.૪

- A. પાંચ કર મુક્ત આવકો સમજાવો
B. શરતો સમજાવો
- 1) નિવાસી અને સામાન્ય નિવાસી
 - 2) નિવાસી પરંતુ સામાન્ય નિવાસી નથી
 - 3) બિન-નિવાસી

અથવા

પ્રશ્ન.૪ ટૂંકનોંધ લખો.

1. કરદાતા
2. આવકના શિર્ષક
3. કૃષિ આવક

ENGLISH VERSION

Q.1 Following is the Profit and Loss account of business of Mr. Viram Pandya

Particulars	Amt Rs.	Particulars	Amt. Rs.
To Opening Stock	27,000	By Sales	22,62,750
To Purchase	20,22,250	By Closing stock	54,000
To Salaries and wages	43,750	By Share Dividend	40,000
To Rent and rates	32,750		
To Commission	5,375		
To Household Exp.	25,000		
To Income Tax	9,025		
To Advertisement	1,250		
To Postage & telegram	1,000		
To interest on capital	21,000		
To Reserve for Bad debts	850		
To Dep. On Furniture	4,500		
To Net Profit	1,62,500		
	23,56,750		23,56,750

Additional Information :

1. Closing stock and opening stock has been valued at 10% below cost price
 2. Depreciation on furniture as per income tax provision is Rs. 4,300
 3. Amount of sales includes a sum of Rs. 10,350 representing the value of goods withdrawn for personal use. These goods were purchased at cost Rs. 4,350 and market value on the date of withdrawal was Rs. 6,700
 4. House hold expense include a contribution of Rs. 7,000 towards public provident fund
- You are required to prepare a statement showing the taxable business income for current assessment year.

OR

Q.1 Following is the profit and loss account of Mr. Shyam for the year ending on 31-03-2022
Calculate taxable business income for A.Y. 2022-23

Particulars	Amt Rs.	Particulars	Amt. Rs.
To Opening Stock	9,68,000	By Sales	48,00,000
To Purchase	24,00,000	By Closing stock	12,60,000
To Salaries	7,20,000	By Bad-debt Recovered	20,000
To Depreciation on Machinery	1,20,000	By Interest on Govt. Security	12,000
To Interest on Capital	20,000		

To Income Tax	1,36,000		
To Bad Debts Reserve	10,000		
To Advertisement Exp.	22,000		
To Donation	18,000		
To Motor car exp.	18,000		
To Travelling Exp.	20,000		
To Net Profit	16,40,000		
	60,92,000		60,92,000

Additional Information:

1. Opening stock is valued at 10% more than the cost and closing stock is valued at 5% more than the cost
2. 40% of Bad-debts recovered was disallowed in the past
3. The approved depreciation on Machinery is Rs. 1,40,000
4. Travelling Exp. Include Rs. 12,000 for family pilgrimage and Rs. 8,000 towards Business Promotion Tour
5. Motor car is used equally for office and personal purpose
6. A business income of Rs. 50,000 is not recorded in the above profit and loss Account.

Q.2 Mr. Kalpesh Pandya is a managing director of a Mumbai company. From the following details of financial year 2021-22. Compute his taxable Salary of Assessment Year 2022-23. (20)

Sr. No.	Particulars	Amount (Rs.)
(1)	Basic Salary	7,00,000
(2)	Dearness Allowance (Considered for retirement benefits)	20 % of Basic Salary
(3)	Commission	2,500 p.m.
(4)	Bonus	20,000
(5)	Helper Allowance (Fully Used)	24,000
(6)	City Compensatory Allowance	20,000
(7)	House Rent Allowance (Act. Rent Paid Rs. 14,000 per month)	1,68,000 p.a.
(8)	House servant's Salary paid by the employer	28,800
(9)	Gas, Water and Electricity charges paid by Company (For Personal Use)	12,500
(10)	Concessional Lunch facility provided during office hours (cost per dish Rs. 100 for 300 days is borne by company) a token amount of Rs. 30 per dish is deducted from his salary.	
(11)	The employer has provided a car (with driver) all expenses of maintenance are borne by the employee. A car is used for office and private purpose and has 1.4 lts CC engine.	
(12)	The company's contribution to recognized provident fund is Rs. 1,20,000. He has contributed to Rs. 84,000 to RPF A/c.	
(13)	Interest credited to RPF A/c @ 10.5% is	46,200
(14)	Professional Tax Paid By Employee Rs. 200 monthly	

OR

Q.2 Mr. Dhaval is working as engineer in a company based at Mumbai, furnishes the following information regarding his salary income for the previous year.

1. Basic salary Rs. 50,000 p.m.
2. Dearness allowance Rs. 25,000 p.m. (40 % is forming part of salary)
3. Children education allowance for two children Rs. 400 p.m.
4. Transport allowance Rs. 1,500 p.m.
5. Entertainment allowance Rs. 1,000 p.m.
6. Bonus Rs. 45,000

7. Reimbursement of Medical Bill Rs. 24,000 for treatment taken in a private hospital.
8. Employer has given him a rent free house in Mumbai along with furniture costing Rs. 3,00,000
9. He contributes in recognized provident fund Rs. 10,000 p.m. to which the company also contribute similar amount.
10. Interest accrued to provident fund account during the year @ 12 % p.a. amounts to Rs. 36,000
11. He has paid professional tax Rs. 200 p.m. and also expenses for entertainment of customers Rs. 5,000

Compute his taxable salary.

- Q.3 From the following information about the house properties owned by Mr. Divya Raj You are required to compute his taxable income under the head of House property income for the A.Y. 2018-19 (15)

Particulars	House -1	House-2	House-3
1. Use	Let out for Resi.	Let out for business	Self-occupied
2. Municipal Value p.a.	4,00,000	2,10,000	6,00,000
3. Standard Rent p.a.	4,10,000	1,95,000	5,16,000
4. Actual rent monthly	30,000	25,000	-
5. Fair Rent p.a.	4,20,000	2,25,000	6,50,000
6. Vacancy Period	1 Month	-	-
7. Municipal Tax Paid By Divya Raj	22,000	18,000	25,000
8. Interest on loan taken for construction For P.Y. 2017-18 (Unpaid)	10,000	30,000	35,000
9. Capitalised interest (Total)	1,00,000	1,50,000	-
10. Year of completion of construction	2018-19	2008-09	2008-09

OR

- Q.3 Mr. Ramesh is a cost accountant in Colgate Ltd. in Mumbai. He owns two houses, one of which has been let out to the employer company. Determine the taxable income of Mr. Ramesh for current A.Y. after taking in to account the following information relating to property income :

Particulars	Rs. Aman	Rs. Chaman
Fair rent	60,000	1,82,000
Actual Rent	63,000	1,84,000
Municipal Valuation	61,000	1,85,000
Municipal Taxes paid	14,000	40,000
Repairs	3,500	7,700
Insurance Premium on Building	3,000	33,000
Land Revenue	7,500	24,000
Ground Rent	4,000	7,800
Interest on Capital /borrowed by Mortgaging Aman [Funds are used for construction of Chaman]	18,000	-
Nature of occupation	Let out to Colgate Ltd.	Let out to Mr. Mahesh for Business

- A. Explain the five exempted Incomes
- B. Explain the Terms
 - 1) Resident and Ordinarily Resident
 - 2) Resident but not Ordinarily Resident
 - 3) Non Resident

OR

Write Short Notes on

1. Assessee
2. Heads of Income
3. Agriculture Income

47510

BCM3Bc1C106x
B.Com. Semester - 3 (CBCS) Examination
Oct/Nov - 2022 [NEW COURSE]
Business Communication - 1(Core)

Seat No : _____

Time: 2:30 Hours

Instructions:

- All questions are compulsory.
- Figures to the right indicate marks.

Marks: 70

Q.1 What is communication? Explain the process of communication with diagram. (15)

OR

Q.1 Define barriers to communication and explain any three barriers.

Q.2 Write short notes. (any two) (20)

1. Oral communication
2. Advantages of written communication
3. Kinesics communication
4. Body language

Q.3 Describe outward appearance of a business letter in detail. (15)

OR

Q.3 Explain the inward structure of business letter.

Q.4 (A) Attempt any one letter (10)

1. Draft an enquiry letter on behalf of Sharma brothers, Rajkot for TV, Refrigerator and AC.
2. Draft a letter of quotation for the supply of wall clocks.

(B) Attempt any one letter (10)

1. Draft a letter of order for house and office furniture.
2. Draft a letter for execution of an order for the supply of stationery items.

Time: 2:30 Hours

Instructions:

All questions are compulsory.

Figures to the right indicate marks.

Marks: 70

K. P. M. કંપની અંગે નીચેની માહિતી મળે છે. જેના આધારે કંપનીનું નોંધણી પહેલાનું અને પછીનું નફા-નુકસાન દર્શાવતું (20) પત્રક તૈયાર કરો. ભાગીદાર પેઢીના ધંધાની ખરીદ તા. 01/01/2021, નોંધણી તા.01/01/2021 અને વાર્ષિક હિસાબની તા. 31/12/2021 છે.

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
કાચો નફો	૧,૯૮,૦૦૦	ડીબેન્ચર વ્યાજ	૧,૦૦૦
ખરીદ કીમતનું વ્યાજ	૭,૦૦૦	રોકાણ પર વ્યાજ	૧,૦૦૦
ચૂકવેલ ભાડું	૧૨,૦૦૦	જાહેરાત ખર્ચ (સ્થિર-ચલિત)	૨૭,૦૦૦
પગાર	૨૦,૦૦૦	ડીરેક્ટર ફી વાર્ષિક	૩૬,૦૦૦
ઘસારો	૧૦,૦૦૦	સેલ્સમેનનો પગાર અને કમિશન(સ્થિર-ચલિત)	૧૨,૦૦૦
રોકાણ વેચાણની ખોટ	૨,૦૦૦	ડીલેવરી વાનના ખર્ચ	૬,૦૦૦

અન્ય માહિતી:

- જાન્યુઆરીથી જૂન સુધીના પ્રથમ અર્ધ વર્ષમાં દર મહિને વેચાણ તેના આગલા માસ કરતા વધારું થાય છે, જુલાઈ થી ડિસેમ્બર સુધીના બીજા અર્ધ વર્ષમાં દર મહિને વેચાણ તેના આગલા માસ કરતા ઓછું થાય છે, (જુનનો આગળનો માસ મે માસ અને ડિસેમ્બરનો આગળનો માસ નવેમ્બર માસ એમ ગણવું).
- ધંધાની ખરીદ કીમત તા. 31/01/2021ના રોજ ચૂકવી હતી.
- રોકાણો તા. 31/01/2021ના રોજ વેચ્યા છે
- સ્થિર અને ચલિત ખર્ચનું પ્રમાણ ૨:૧ છે.

અથવા

તા. 01/01/2021 ના રોજથી ખાચર બ્રધર્સનો ચાલુ ધંધો ખરીદી લેવા માટે તા.01/01/2021 ના રોજ માર્ટુ લિમિટેડની સ્થાપના કરવામાં આવી, ધંધો શરૂ કરવાનું પ્રમાણપત્ર તા. 01/01/2021 ના રોજ મળેલું હતું. કંપનીના પ્રથમ વાર્ષિક હિસાબો તા. 31/12/2021 ના રોજ તૈયાર કરવામાં આવ્યા.

નીચેની વિગતો પરથી નોંધણી પહેલા અને નોંધણી પછીનો નફો કે નુકસાન દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
કાચો નફો	૧,૮૦,૦૦૦	31/01/2021 સુધીનું ભાડું	૭,૨૦૦
વેચાણ ખર્ચ	૯,૯૦૦	31/01/2021 પછીનું ભાડું (વાર્ષિક)	૨૪૦૦૦
પગાર ખર્ચ	૨૦,૦૦૦	રાજકીય પક્ષને દાન	૮,૪૦૦
મુસાફરી ખર્ચ	૩,૬૦૦	ધંધાના સંચાલન બદલ ખાચર બ્રધર્સને કમીશન	૫,૦૦૦
સામાન્ય ખર્ચ	૪,૦૦૦	ઘાલખાધ	૧,૮૦૦
ડીરેક્ટર ફી	૧૫,૦૦૦	ઘાલખાધ અનામત	૩,૦૦૦
ઘસારો	૧૨,૦૦૦		
પ્રાથમિક ખર્ચ	૫,૦૦૦		

કુલ વેચાણ ૧૨,૦૦,૦૦૦ હતું જેમાં ૪,૦૦,૦૦૦ વેચાણ 01/01/2021 પહેલાના સમયનું છે

પ્રશ્ન-2 જાગૃતિ લિમિટેડનું તારીખ 31-3-2021 ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

જવાબદારીઓ	રકમ રૂ.	મિલકતો	રકમ રૂ.
ઇક્વિટી શેરમૂડી દરેક રૂ. ૧૦	૨,૦૦,૦૦૦	પાઘડી	૬૮,૦૦૦
ઇક્વિટી શેરમૂડી દરેક રૂ. ૦૫	૧,૦૦,૦૦૦	કાયમી મિલકતો	૮૪,૦૦૦
અનામતો અને વધારો	૬૦,૦૦૦	રોકડ	૧૧,૦૦૦
ચાલુ જવાબદારી	૭૫,૦૦૦	સ્ટોક	૧,૨૦,૦૦૦
ખર્ચ અંગેની જવાબદારીઓ	૫,૦૦૦	દેવાદારો	૧,૪૫,૦૦૦
		અગાઉથી ચૂકવેલ ખર્ચ	૨,૦૦૦
		પ્રાથમિક ખર્ચ	૧૦,૦૦૦
	૪,૪૦,૦૦૦		૪,૪૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી:

- કાયમી મિલકતોની કિંમત તેની ચોપડા કિંમત કરતા 25% વધુ, આંકવાની છે.
- અપેક્ષિત વળતરનો દર ૧૦% છે.
- ૨૩,૦૦૦ ના દેવાદારો સિવાય બાકીના દેવાદારો સધ્ધર છે. ખર્ચની જવાબદારી હવે રહેશે નહીં અને ૧૦,૦૦૦ નો બોનસનો દાવો ચૂકવવાનો થશે.
- કરવેરા બાદ છેલ્લા ચાર વર્ષનો નફો અનુક્રમે ૪૦,૦૦૦, ૫૦,૦૦૦, ૬૦,૦૦૦ અને ૭૮,૦૦૦ છે.
- પાઘડીની કિંમત, તેની ચોપડા કિંમત અને અધિક નફાની ત્રણ વર્ષની ખરીદીને આધારે ગણેલ કિંમતની સરેરાશ ગણવાની છે.

ઉપરોક્ત માહિતીને આધારે બંને પ્રકારના ઇક્વિટી શેરની આંતરિક કિંમત અને બજાર કિંમત શોધી

અથવા

પ્રશ્ન-2 જયેન્દ્ર લી. નું તા.૩૧/૦૩/૨૦૨૧નું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે

જવાબદારીઓ	રકમ રૂ.	મિલકતો	રકમ રૂ.
શેરમૂડી:		પાઘડી	૨૫,૦૦૦
૪,૦૦૦ પૂર્ણ ભરપાઈ ઇક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦૦	૪,૦૦,૦૦૦	પેટન્ટ	૪,૫૦૦
૧૦%ના પૂર્ણ ભરપાઈ પ્રેફરન્સ શેર	૧,૫૦,૦૦૦	જમીન મકાન	૩,૦૦,૦૦૦
		-ઘસારો	૩૦,૦૦૦
			૨,૭૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૭૫,૦૦૦	અન્ય કાયમી મિલકતો	૩,૮૦,૦૦૦
		-ઘસારો	૫૦,૦૦૦
			૩,૩૦,૦૦૦
નફા નુકશાન ખાતું	૨૦,૦૦૦	મશીનરી	૫૦,૦૦૦
		-ઘસારો	૧૨,૫૦૦
			૩૭,૫૦૦
કામદાર વળતર ફંડ	૧૦,૦૦૦	રોકાણો:	
		• ગૌણ કંપનીના શેર	૧૫,૦૦૦
		• ૧૦%ના પ્રેમલ લી.ના ડીબેન્ચર મૂળ કિંમતે	૪૫,૦૦૦
			૬૦,૦૦૦
૧૩% ના ડિબેન્ચર્સ	૧,૨૫,૦૦૦	દેવાદારો	૫૫,૦૦૦
		-ઘાલખાધ અનામત	૨,૫૦૦
			૫૨,૫૦૦
લેણદારો	૩૦,૦૦૦	સ્ટોક	૪૦,૦૦૦
દેવી હુંડી	૨૦,૦૦૦	અગાઉથી ચૂકવેલ ભાડું	૧,૦૦૦
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	૫,૦૦૦	રોકડ-બેંક	૧૪,૫૦૦
	૮,૩૫,૦૦૦		૮,૩૫,૦૦૦

વધારાની માહિતી:

1. જમીન મકાનની ઘસારા બાદ કિંમતમાં ૭૪,૫૦૦ રૂ. ની વૃદ્ધિ થઈ છે.
2. અન્ય કાયમી મિલકતોની હાલની બજાર કિંમત ૩,૫૦,૦૦૦ રૂ. છે.
3. કંપનીનો સરેરાશ વાર્ષિક નફો ૫૦ % કરવેરા પહેલાનો ૧,૮૦,૦૦૦ રૂ. છે
4. આ પ્રકારના ધંધામાં રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર ૨૦% ગણાય અને તેના શેરની કિંમત ૨ (બે) ગણી છે.
5. પાઘડીની કિંમત તેના અધિક નફાની બે વર્ષની ખરીદી જેટલી ગણવાની છે.
6. પેટન્ટ હવે નકામા છે.

ઉપર મુજબની માહિતી પરથી શેરની વાજબી કિંમત નક્કી કરો

કિશીવ લી. નું તા. ૩૧/૦૩/૨૦૨૨ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

મુડી દેવા	રૂ.	મિલકત- લેણા	
૧૦%ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી દરેક રૂ. ૧૦૦નો શેર	૩,૦૦,૦૦૦	મકાન	
ઈક્વિટી શેર ૮૦૦૦૦ દરેક રૂ. ૧૦	૮,૦૦,૦૦૦	ફર્નિચર	૫,૦૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૫,૦૦,૦૦૦	સ્ટોક (બજાર કીમત ૧૦,૦૦,૦૦૦ રૂ)	૧,૦૦,૦૦૦
નફા નુકશાન ખાતું:		૪% ની સરકારી જામીનગીરી (દાર્શનિક કીમત રૂ. ૭,૦૦,૦૦૦)	૮,૦૦,૦૦૦
૨૦૨૦-૨૦૨૧ બાકી ૧,૦૦,૦૦૦			
૨૦૨૧-૨૦૨૨ બાકી ૧૦,૦૦,૦૦૦	૧૧,૦૦,૦૦૦		૭,૫૦,૦૦૦
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	૧,૦૦,૦૦૦	લેણી હુંડી	૧,૫૦,૦૦૦
લેણદારો	૨,૦૦,૦૦૦	દેવાદારો	૩,૫૦,૦૦૦
મકાન ઘસારા ફંડ	૫૦,૦૦૦	રોકડ-બેંક સિલક	૩,૦૦,૦૦૦
રોકાણ વધઘટ ફંડ	૫૦,૦૦૦	પ્રાથમિક ખર્ચા	૧,૫૦,૦૦૦
	૩૧,૦૦,૦૦૦		૩૧,૦૦,૦૦૦

(15)

નીચેની માહિતી ધ્યાનમાં લઈ પાઘડીની કિંમત અધિક નફાની ચાર વર્ષની ખરીદીને આધારે ગણવાની છે

1. ફર્નિચરની બજાર કિંમત રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦ છે
2. મકાનની બજાર કિંમત ૬,૫૦,૦૦૦ છે
3. છેલ્લા ચાર વર્ષથી નફો વાર્ષિક ૧,૦૦,૦૦૦ લેખે ઘટી રહ્યો છે
4. રોકાયેલી મૂડી પર અપેક્ષિત વળતરનો દર ૧૫% ગણાય
5. પાકા સરવૈયામાં દર્શાવેલ ૨૦૨૧-૨૨ નો નફો કરવેરા પહેલાનો છે
6. કરવેરાનો દર ૫૦% ગણો
7. સરેરાશ નફાની ગણતરી માટે ભાર અનુક્રમે ૪, ૩, ૨, ૧, છે.

અથવા

પાર્શિવ લિમિટેડની નીચેની માહિતી પરથી અધિક નફાની રીતે પાંચ વર્ષની ખરીદીના ધોરણે પાઘડીની ગણતરી કરો.

વિગત	રકમ રૂ.
૫૦૦૦ ઈક્વિટી શેર દરેક રૂ. ૧૦૦નો	૫,૦૦,૦૦૦
૧૦% ના ૧૦૦૦ પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. ૧૦૦	૧,૦૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૧૨,૦૦૦
નફા નુકશાન ખાતું જમા	૧૪,૦૦૦
લેણદારો	૨૦,૦૦૦
દેવીહુંડી	૧૬,૦૦૦
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	૧૦,૦૦૦
છેલ્લા ચાર વર્ષનો કુલ નફો ૫૦% લેખે આવકવેરા ગણ્યા પહેલાનો	૧૨,૦૦,૦૦૦
રોકાયેલી મૂડી પર અપેક્ષિત વળતરનો દર	૮%
આ પ્રકારના ધંધામાં રોકાયેલી મૂડી પર જોખમનો દર	૨% ટકા

કંપનીની કુલ મિલકતો આ પ્રમાણે છે

- કાયમી મિલકતો કુલ મિલકતોના ૭૫%
- ચાલુ મિલકતો કુલ મિલકતોના ૨૦%
- અવાસ્તવિક મિલકતો કુલ મિલકતોના ૦૫%

પ્રશ્ન-4 નિસર્ગ ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની પાસે નીચે મુજબના વાહનો છે.

વાહનો ની સંખ્યા	વર્ણન (ટન ક્ષમતા)
૪૫	૦૭ ટન
૩૫	૦૫ ટન
૬૦	૦૩ ટન
૧૫	૦૨ ટન

દરેક ટ્રક દિવસની સરેરાશ ૬ ટ્રીપ કરે છે દરેક ટ્રીપમાં ૧૨ કિલોમીટરનું અંતર કાપે છે ટ્રક તેની શક્તિના ૮૫% જેટલું વજન ઊંચકે છે વાર્ષિક સરેરાશ ગણતા ૦૫% જેટલી ટ્રકો દરરોજ રીપેરમાં હોય છે માલ વહનનું કામકાજ દરરોજ ચાલે છે. માસિક ખર્ચની વિગતો નીચે મુજબ

૩ સુપ્રિન્ટેનડેન્ટનો પગાર (દરેકના)	૨,૭૦૦	ઓઈલ ગ્રીસ વગેરે	૭૮,૦૦૦
૭ ફોરમેનનો પગાર (દરેકના)	૧,૩૫૦	ટાયર ટ્યુબનો ખર્ચ	૮૪,૫૦૦
૧૬૦ ડ્રાઇવરનો પગાર (દરેકના)	૯૦૦	ગેરેજ ભાડું	૬,૫૦૦
૧૬૦ ક્લીનરનો પગાર (દરેકના)	૫૫૦	ગેસ અને વિજળી	૭,૮૦૦
૨૫૦ મજૂરોનો પગાર (દરેકના)	૩૫૦	સમારકામ અને નિભાવ ખર્ચ	૬૨,૩૭૦
પેટ્રોલ	૨,૯૫,૦૦૦	પરચુરણ ખર્ચ	૩૧,૫૭૯
માલ સામાનનો વપરાશ	૧,૩૫,૦૦૦		

મહિનાના ૩૦ દિવસ ગણીને એક ટન કિલોમીટર દીઠ ૫૬૨૨ શોધો.

અથવા

પ્રશ્ન-4 નિહાર ટ્રાવેલ્સ ટેક્સીઓનો એક કાફલો ધરાવે છે તેમને રાખેલ હિસાબોમાંથી નીચેની માહિતી મળે છે.

ટેક્સીની સંખ્યા	૧૦	ગેરેજનું ભાડું માસિક	૧,૦૦૦
દરેક ટેક્સીની કિંમત	૮૦,૦૦૦ રૂપિયા	વીમા પ્રીમિયમ વાર્ષિક	૫ %
મેનેજરનો પગાર માસિક	૨,૦૦૦	વાર્ષિક ટેક્સ ટેક્સી દીઠ	૬૦૦
એકાઉન્ટન્ટનો પગાર માસિક	૧,૦૦૦	ડ્રાઇવરનો પગાર માસિક ટેક્સી દીઠ	૫૦૦
ક્લીનરનો પગાર માસિક	૪૦૦	વાર્ષિક સમારકામ ટેક્સી દીઠ	૧,૫૦૦
મિકેનિકનો પગાર માસિક	૮૦૦		

- દરેક ટેક્સીનું આયુષ્ય ૨,૦૦,૦૦૦ કિલોમીટર છે.
- દરેક ટેક્સી દર મહિને ૪,૦૦૦ કિલોમીટર દોડે છે તેમાંથી ૨૫% ખાલી દોડે છે
- ડીઝલનો ખર્ચ ૧૦ કિલોમીટર દીઠ ૪ રૂપિયા છે
- ઓઈલ અને અન્ય પરચુરણ ખર્ચ દર ૧૦૦ કિલોમીટર દીઠ ૧૦ છે

ટેક્સી ચલાવવાની કિલોમીટર દીઠ ૫૬૨૨ શોધો.

ENGLISH VERSION

Que-1 The following are the information regarding the KPM co. prepare its statement for profit and loss for the pre-incorporation and post-incorporation. (20)

Date of purchase of a business 01/01/2021
 Date of incorporation 01/07/2021
 Date of first final accounts 31/12/2021

Particulars for first accounting year	Amount Rs.
Gross profit	1,98,000
Interest of business purchase	7,000
Rent paid	12,000
Salary	20,000
Depreciation	10,000
Loss on sale of investment	2,000
Interest on debentures	1,000
Interest on investments	1,000
Advertisement expenses FV	27,000
Director fees annual	36,000
Salary and commission to salesmen FV	12,000
Expenses of delivery van	6,000

Other Information:

- In the first half of the year from January to June every month sale is two times compared to its previous month, in the second half of the year from July to December every month sale is half compared to its previous month. (Previous month of June is May and of December is November to be considered).
- Business purchase price is paid on 31-7-2021.
- Investments are sold on 31-5-2021.
- Expenses indicating "FV" are partly fixed and variable, which indicates that variable expenses are half of the fixed expenses.

OR

Que-1 Maru Ltd. was incorporated on 1-7-2021 to purchase existing business of Khachar Brothers with effect from 1-3-2021. The certificate of commencement of business was received on 1-8-2021. First final accounts of the company were prepared on 31/12/2021.

Prepare statement showing profit or loss prior to and after incorporation from the information given below:

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Gross Profit	1,80,000	Rent up to 31-8-2021	7,200
Sales Expenses	9,900	Rent after 31-8-2021 (Annual)	24,000
Salary Expenses	20,000	Donation to political Party	8,400
Travelling Expenses	3,600	Commission to Khachar Brothers management of business	5,000
General Expenses	4,000	Bad-debts	1,800
Director Fee	15,000	Bad-debts Reserve	3,000
Depreciation	12,000		
Preliminary Expenses	5,000		

Total sales were Rs. 12,00,000, out of which sales of Rs. 4,00,000 were for period before 01/07/2021

Que-2 The following is the Balance-sheet of Jagruti Ltd. as on 31-3-2021

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
		Goodwill	68,000
Eq. share capital of Rs. 10 each	2,00,000	Fixed Assets	84,000
Eq. share capital of Rs. 5 each	1,00,000	Cash bal.	11,000
Reserve and Surplus	60,000	Stock	1,20,000
Current Liabilities	75,000	Debtors	1,45,000
Liabilities for expenses	5,000	Prepaid Expenses	2,000
		Preliminary Expenses	10,000
	4,40,000		4,40,000

Additional information:

- The fixed assets have been valued 25% higher than its book value.
 - The expected rate of return is 10%.
 - Debtors are considered good except Rs. 3,000. Liabilities for expenses are no longer required and a claim for Bonus of Rs. 10,000 is likely to be paid.
 - Profit for the last four years' after taxation were Rs. 40,000; Rs. 50,000; Rs. 60,000 and Rs. 78,000.
 - Goodwill is to be calculated by average of book value and a valuation made at 3 years' purchase of super profits.
- From the above information, find-out the intrinsic value and market value of both types of equity shares.

OR

Que-2 Following is the balance-sheet of Jayendra Ltd. as on dt. 31-3-2021

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Share capital:		Goodwill	25,000
4,000 fully paid Equity shares each of Rs. 100	4,00,000	Patents	4,500
10% fully paid pref. shares each of Rs. 100	1,50,000	Land and building	3,00,000
		-Depreciation	30,000
General Reserve	75,000	Other fixed assets	3,80,000
		-Depreciation	50,000
P & L A/c.	20,000	Machineries	50,000
		-Depreciation	12,500
Worker's compensation fund	10,000	Investments:	
		• Share of subsidiary co.	15,000
		• 10% Debentures in Premal Ltd. at face value	45,000
13% Debentures	1,25,000	Debtors	55,000
		-BDR	2,500
Creditors	30,000	Stock	40,000
Bills Payable	20,000	Prepaid rent	1,000
Provident fund	5,000	Cash and bank	14,500
	8,35,000		8,35,000

Additional Information:

- Value of land-building after depreciation is appreciated by Rs. 74,500.
- Present market value of other fixed assets is Rs. 3,50,000.
- Generally, return on capital is 20% for the company which is engaged in the similar type of business. Market value of the share of this company is two-times.
- Company's average profit before tax (tax rate 50%) is Rs. 1,80,000.
- Goodwill is valued at two years purchase of super profit.
- Patents are worthless now.

Find out Fair value of the share from the above information

Que-3 The following is the balance sheet of Krishiv Ltd. as on 31-3-2022:

(15)

Balance sheet			
Debit		Credit	
	Rs.		Rs.
10 % preference share capital @Rs. 100	3,00,000	Building	5,00,000
Equity shares 80,000 each of Rs. 10	8,00,000	Furniture	1,00,000
General Reserve	5,00,000	Stock (MARKET VALUE RS. 10,00,000)	8,00,000
P & L Account :		8% Govt. Securities (Face Value Rs. 7,00,00)	7,50,000
2020-21 1,00,000			
2021-22 10,00,000	11,00,000	Bill receivable	1,50,000
Provident Fund	1,00,000	Debtors	3,50,000
Creditors	2,00,000	Cash-Bank Balance	3,00,000
Building Depreciation Fund	50,000	Preliminary Exp.	1,50,000
Investment Fluctuation Fund	50,000		
	31,00,000		31,00,000

You are required to compute the value of goodwill of the company for four years purchase of its super profit taking into account, the following particulars:

1. Market value of furniture is Rs. 1,50,000
2. Market value of Building is Rs. 6,50,000
3. The profit for the past four years has shown a decrease of Rs. 1,00,000 annually.
4. The expected rate of return on capital employed is 15%.
5. Profit for 2021-22 shown in Balance sheet is before tax.
6. Assume tax at 50 %.
7. For computation of average profit, weight to be used are 4, 3, 2, 1, respectively.

OR

Que-3 Following information of Parthiv Ltd. find out goodwill by purchase of five years super profit method:

Particulars	Rs.
5,000 equity shares each of Rs. 100	5,00,000
10% 1,000 pref. shares each of Rs. 100	1,00,000
General Reserve	12,000
Profit & Loss A/c (credit)	14,000
Creditors	20,000
Bills Payable	16,000
Provident Fund	10,000
Total profit of four years (before 50% tax)	12,00,000
Expected rate of return on capital	8%
Risk rate in such business	2%

Total Assets of company are as under :

- Fixed assets is 75% of Total assets,
- Current assets is 20% of assets and
- Fictitious assets is 5% of Total assets.

Que-4 Following is the description regarding vehicles of a Nisarg transport company:

(15)

No. of Trucks	Each of Tonnes
45	7
35	5
60	3
15	2

Each truck travels for 6 trips everyday. It runs for 12 kms. in each trip. It works at 85% of its tonnage capacity. Every day 5% trucks are in repairs.
Following are the details regarding expenses in a month of 30 days:

Particular	Rs.	Particular	Rs.
3 supervisor's salary for each person	2,700	Oil	78,000
7 foreman's salary for each person	1,350	Tire-tubes Expenditure	84,500
160 Driver's salary for each person	900	Rent	6,500
160 cleaner's salary for each person	550	Gas and Electricity	7,800
250 worker's salary for each person	350	Repairs	62,370
Material consumed	1,35,000	Sundry expenses	31,5
Petrol	2,95,000		

Find out cost of a ton kilometer.

OR

Que-4 Nihar Travels owns a fleet of taxis and the following information is available from the records maintained by him:

Number of Taxis	10	Salary of Mechanic (Monthly)	800
Cost of each taxi	80,000	Garage Rent (Monthly)	1,000
Salary of manager (Monthly)	2,000	Insurance Premium (Monthly)	5% P.A.
Salary of Accountant (Monthly)	1,000	Annual Tax per taxi	600
Salary of cleaner (Monthly)	400	Driver's Salary Rs. 500 p.m. per taxi	
		Annual repair Rs. 1,500 per taxi.	

- Total life of taxi is about 2,00,000 k.m.
- A taxi runs in all 4,000 k.m. in a month of which 25% it runs empty.
- Diesel consumption is one liter for 10 k.m. @ Rs. 4 per liter.
- Oil and other sundry Expenses are Rs. 10 per 100 k.m.

Calculate the cost of running a taxi per kilometer.

Time: 2:00 Hours

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

Marks: 50

પ્રશ્ન.૧ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

- A. VB માં object ને નામ આપવાના નિયમો સમજાવો.
- B. VB ના IDE વિષે નોંધ લખો

(૧૪)

અથવા

- A. VB ના Frame, List Box, Timer, Check Box કંટ્રોલ્સની ઉપયોગીતા સમજાવો.
- B. VB ના Form, Command Button, Label, Option Button કંટ્રોલ્સની ઉપયોગીતા સમજાવો.

પ્રશ્ન.૨ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૧૨)

- A. Enable અને Locked તથા Enable અને Visible પ્રોપર્ટી વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
- B. Form Control સંબંધિત ઈવેન્ટ્સ સમજાવો.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ VB કોઈ પણ છ(SIX) કંટ્રોલની ડીફોલ્ટ પ્રોપર્ટી જણાવી તેનો ઉપયોગ વર્ણવો.

પ્રશ્ન.૩ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૧૨)

- A. List Box સંબંધિત મેથડ અને પ્રોપર્ટી સમજાવો.
- B. Print સ્ટેટમેન્ટ તેના વિવિધ ઓપ્શન સાથે વર્ણવો.

અથવા

- A. Text Box Control સંબંધિત પ્રોપર્ટીઝ સમજાવો.
- B. Auto size, Back color, cancel, Font પ્રોપર્ટી વર્ણવો

પ્રશ્ન.૪ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(૧૨)

- A. key press, Got Focus, Scroll, Window state properties સમજાવો.
- B. Me સ્ટેટમેન્ટ, Event Procedure, Max અને Min Properties સમજાવો.

અથવા

- A. Move, Show, Hide, Paint મેથડ સમજાવો.
- B. Event અને Method, Load અને Show, Design Time અને Run Time તફાવત સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Q.1 Answer the following question.

- A. Explain rules for naming an object in VB.
- B. Write note on IDE of VB

(14)

OR

- Q.1 A. Explain the usage of Frame, List Box, Timer, Check Box controls of VB.
- B. Explain the usage of Form, Command Button, Label, Option Button controls of VB.

Q.2 Answer the following question.

- A. Give Difference between Enable & Locked and Enable & Visible properties.
- B. Explain the Events related to Form Control.

(12)

OR

Q.2 Explain the default property and use of any SIX(6) controls of VB.

Q.3 Answer the following question.

- A. Explain the methods and properties related to List Box.
- B. Describe the Print statement with various options.

(12)

OR

- Q.3 A. Describe the properties related to Text Box Control.
- B. Explain the Auto size, Back color, cancel, Font properties.

Q.4 Answer the following question.

- A. Explain key press, Got Focus, Scroll, Window state properties
- B. Explain Me statement, Event Procedure, Max & Min Properties.

(12)

OR

- Q.4 A. Explain Move, Show, Hide, Pait method.
- B. Explain defference between Event & Method, Load & Show, Design Time & Run Time.

47510

BCM3Bf3E107C

B.Com. Semester - 3 (CBCS) Examination
Oct/Nov - 2022 [NEW COURSE]
Banking & Finance - 3(Elective)

Seat No : _____

Time: 2:30 Hours
Instructions:

All questions are compulsory.
Figures to the right indicate marks.

Marks: 70

- શ્ર.૧ નીચેની બેન્કિંગ સંસ્થાઓનો પરિચય આપો. (૨૦)
A. મુદ્રા બેંક B. સ્મોલ ફાઇનાન્સ બેંકો
- અથવા
- શ્ર.૧ પેમેન્ટ બેંક એટલે શું? તેના હેતુઓ અને કાર્યોની ચર્ચા કરો.
- શ્ર.૨ ભારતમાં નોન બેન્કિંગ ફાઇનાન્સ કંપની (NBFCs) ના વિકાસ ની ચર્ચા કરો (૨૦)
- અથવા
- શ્ર.૨ મ્યુચ્યુઅલ ફંડ નો અર્થ આપી તેના પ્રકારો જણાવો.
- શ્ર.૩ વિવિધ પ્રકારની જામીનગીરીઓની સમજૂતી આપો. (૧૫)
- અથવા
- શ્ર.૩ જીવન વીમા પોલિસી વિશે સમજૂતી આપો.
- શ્ર.૪ બેન્કિંગ નિયમન ધારો-1949 સમજાવો. (૧૫)
- અથવા
- શ્ર.૪ ટ્રેકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)
1. ઓનલાઇન બેન્કિંગ
 2. બેન્કિંગ ઉદ્યોગમાં આધુનિકરણ
 3. મુદતી થાપણો.

ENGLISH VERSION

- Q.1 Give introduction of banking industries. (20)
(A) Mudra Bank (B) small finance Banks.
- OR
- Q.1 what are a payment banks? discuss its objective and functions.
- Q.2 discuss the development of a non-banking finance company in India. (20)
- OR
- Q.2 Explain the meaning of mutual fund and its types.
- Q.3 Give explanation of different types of securities. (15)
- OR
- Q.3 Explain the life insurance policy.
- Q.4 Explain- banking regulation act 1949 (15)
- OR
- Q.4 Write short notes. (any two)
1. Online banking
 2. Modernization in banking industries.
 3. Fixed deposits.
